

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 70/2026-13

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Roberta Šorla (sudca spravodajca) a sudcov Ivana Fiačana a Martina Vernarského v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľa **JUDr. Michala Brožinu, súdneho exekútora**, Stropkovská 633/3, Svidník, zastúpeného Mgr. Vlastimilom Hajdukom, advokátom Štúrova 5, Vranov nad Topľou, proti uzneseniam Okresného súdu Bardejov sp. zn. SK-4Er/205/2000 zo 14. mája 2025 a Krajského súdu v Prešove sp. zn. 26CoEk/2/2025 zo 14. októbra 2025 takto

rozhodol:

Ústavnú sťažnosť **odmieta**.

Odôvodnenie:

I.

1. Sťažovateľ sa ústavnou sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 11. januára 2026 domáha vyslovenia porušenia základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práva na spravodlivé konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd rozhodnutiami, ktorými v konaní podľa Exekučného poriadku (ďalej len „EP“) nebol schválený ním ako súdnym exekútorom navrhnutý rozvrh výťažku z dražby nehnuteľností.

II.

2. Sťažovateľ bol ako exekútor v marci 2020 poverený vymožením pohľadávky oprávneného 23 904,21 eur. V exekúcii v dražbe predal podiel povinného na nehnuteľnostiach za čiastku 4 320 eur, ktorú podľa § 157 ods. 1 písm. a) EP rozvrhol na trovy exekúcie: odmena exekútora (3 249,50 eur) a hotové výdavky exekútora (350,82 eur) a daň z pridanej hodnoty (719,68 eur). Okresný súd tento rozvrh ústavnou sťažnosťou namietaným uznesením neschválil, keďže podľa § 46 ods. 5 EP možno na trovy exekútora použiť najviac 24 % z výťažku, čo je iba 1 036,80 eur. Proti tomuto uzneseniu sa sťažovateľ odvolal. Zastával názor, že na základe § 235 ods. 2 EP, podľa ktorého exekučné konania, ktoré sa začali do 1. februára 2002, sa dokončia podľa doterajších predpisov, nemal byť použitý § 46 ods. 5 EP, ktorý bol do EP doplnený až jeho neskoršou novelou (zákon č. 299/2013 Z. z.). Podľa sťažovateľa ak by zákon mienil vziať § 46 ods. 5 EP aj na exekúcie začaté do 1. februára 2002, zrušil by § 235 ods. 2 EP.

3. Krajský súd ústavnou sťažnosťou namietaným uznesením uznesenie okresného súdu potvrdil. Uviedol, že podľa § 243b ods. 1 EP (prechodné ustanovenie k zákonu č. 299/2013 Z. z. účinného od 1. novembra 2013), ktorým bol do EP doplnený aj § 46 ods. 4 a 5 EP, exekučné konania začaté pred 1. novembrom 2013 sa dokončia podľa predpisov účinných do 31. októbra 2013, no podľa § 243b ods. 2 EP sa aj § 46 ods. 4 a 5 EP použije na konania začaté pred 1. novembrom 2013. Krajský súd poukázal na rozhodnutia najvyššieho súdu (2Oboer/2/2023 a 2Oboer/6/2023), podľa ktorých je § 157 ods. 1 EP osobitný k § 46 ods. 4 a 5 EP, a preto pri rozvrhu výťažku z dražby § 46 ods. 4 a 5 EP nemožno použiť. Podľa krajského súdu sa však od tohto treba odkloniť a na vec sťažovateľa použiť § 46 ods. 5 EP. Tento odklon krajský súd odôvodnil tým, že na určenie odmeny sťažovateľa sa použije vyhláška Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 288/1995 Z. z. o odmenách a náhradách súdnych exekútorov v znení účinnom do apríla 2008 (ďalej len „vyhláška“), ktorá neobmedzovala odmenu sťažovateľa a ktorá vzhľadom na výšku vymáhanej pohľadávky predstavuje 10 629,03 eur. Z toho krajský súd vyvodil potrebu použiť aj § 46 ods. 5 EP.

III.

4. Sťažovateľ namietané porušenie svojich ústavných práv vyvodzuje z nesprávnosti právnych záverov okresného a krajského súdu. Prvou nesprávnosťou je to, že súdy pri úvahe o použití rozhodného znenia EP nesprávne neaplikovali § 235 ods. 2 EP, podľa ktorého exekučné konania začaté do 1. februára 2002 sa dokončia podľa doterajších predpisov. Ak by súdy § 235 ods. 2 EP použili správne, nemohol by na jeho vec byť použitý § 46 ods. 5 EP, ktorý bol do EP doplnený až jeho neskoršou novelou (zákon č. 299/2013 Z. z.). Druhú nesprávnosť sťažovateľ vidí v tom, že súdy rozhodli v rozpore s názorom rozhodnutia najvyššieho súdu (2Oboer/6/2023), podľa ktorého pri použití § 157 ods. 1 EP nemožno použiť § 46 ods. 5 EP.

IV.

5. O porušení základných práv a slobôd sťažovateľa ústavnou sťažnosťou namietaným uznesením okresného súdu bol na jeho odvolanie príslušný rozhodnúť krajský súd. Ústavná sťažnosť je tak proti uzneseniu okresného súdu podľa § 132 ods. 1 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) neprípustná, a preto bola v tomto rozsahu podľa § 56 ods. 2 písm. d) zákona o ústavnom súde odmietnutá.

6. Proti uzneseniu krajského súdu je ústavná sťažnosť zjavne neopodstatnená a ako taká bola podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde odmietnutá. Prístup ústavného súdu k rozhodnutiam civilných súdov o náhrade trov konania vychádza z toho, že ich skutkové a právne závery môžu byť predmetom kontroly ústavného súdu len vtedy, ak sú zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne, a tak z ústavného hľadiska neutržateľné, a zároveň majú za následok porušenie základného práva alebo slobody (I. ÚS 13/00).

7. Zjavne mylný nie je prvý právny názor krajského súdu, podľa ktorého sa na vec sťažovateľa vzťahuje znenie EP obsahujúce § 46 ods. 4 a 5 EP. Tento intertemporálny záver vychádza z jasných noriem obsiahnutých v § 243b ods. 1 a 2 EP, ktoré určili časovú pôsobnosť od 1. novembra 2013 prijatej úpravy obsiahnutej v novele EP (zákon č. 299/2013 Z. z.), ktorá obsahovala aj § 46 ods. 4 a 5 EP. Na z toho rezultujúcim závere o tom, že na vec sťažovateľa sa použije aj § 46 ods. 5 EP nemení nič ani to, že EP obsahuje § 235 ods. 2, podľa ktorého exekučné konania, ktoré sa začali

do februára 2002, sa dokončia podľa doterajších predpisov. Je tomu tak preto, že ide o intertemporálne ustanovenie, ktoré bolo do znenia EP zavedené jeho skoršou, od februára 2002 účinnou novelou (zákon č. 32/2002 Z. z.), a jeho účelom bolo vyrovnanie sa s časovými účinkami noriem, ktoré boli účinné pred a po februári 2002, no nie s časovými účinkami noriem, ktoré boli účinné pred a po novembri 2013.

8. Zjavne mylný nie je ani druhý sťažovateľom namietaný právny názor, a to aj napriek tomu, že sa odchyľuje od právneho názoru najvyššieho súdu. Ide o výklad troch na vec sťažovateľa sa z pohľadu času vzťahujúcich noriem. Prvou § 157 ods. 1 EP, ktorý je zaradený v časti EP o exekúcii predajom nehnuteľností a podľa ktorej sa z podstaty získanej ich predajom najprv uspokojujú trovy exekúcie, okrem trov, ktoré vznikli pri exekúcii inými spôsobmi. Ďalšími sú dve normy zaradené vo všeobecnej časti EP o exekučnej činnosti, podľa ktorých plnenia prijaté alebo vymožené z majetku povinného sa najprv použijú na trovy exekútora (§ 46 ods. 4 EP) a na trovy exekútora sa vždy použije najviac 24 % plnenia (§ 46 ods. 5 EP).

9. Právny názor najvyššieho súdu o tom, že § 157 ods. 1 EP je osobitným ustanovením vo vzťahu k § 46 ods. 4 a 5 EP, a preto vylučuje použitie § 46 ods. 5 EP, však opomína to, že obmedzenie použitia najviac 24 % vymoženého plnenia na trovy exekútora je obsahom samostatného ustanovenia § 46 ods. 5 EP so zvýraznením, že sa použije vždy. Už len z týchto okolností možno rozumne vyvodiť záver, že je dôvod na obmedzenie náhrady trov exekútora aj v prípade rozvrhu podstaty z predaja nehnuteľností, hoci v § 157 ods. 1 EP je s ohľadom na práva tretích osôb inak upravené poradie uspokojovaných pohľadávok. Z hľadiska účelu uvedených ustanovení nemožno ani rozumne identifikovať dôvod, pre ktorý by oproti iným spôsobom exekúcie malo byť favorizované uspokojenie nároku exekútora na jeho odmenu pri exekúcii predajom nehnuteľností. Nielen gramatický a dôsledne systematický výklad, ale ani účel rozdielneho poradia uspokojenia pohľadávok a obmedzenia uspokojenia odmeny exekútora nesmeruje k tomu, že by bol výklad krajského súdu, ktorý osobitne zohľadnil ustanovenia dávno neúčinnnej vyhlášky, zjavne mylný.

10. Krajský súd okrem toho poukázal aj na dĺžku exekúcie (22 rokov), ktorej výsledkom pre oprávneného a povinného by malo byť to, že celý výťažok z majetku povinného ostane sťažovateľovi bez akéhokoľvek prospechu oprávneného a povinného. Krajský súd pri výklade ustanovení EP a vyhlášky prihliadol na spravodlivú rovnováhu pri poskytovaní ochrany právam účastníkov konania. Výklad krajského súdu v konečnom dôsledku ani nie je spôsobilý viesť k ujme na strane sťažovateľa, keďže aj pri jeho použití môže byť sťažovateľovi poskytnutá náhrada za jeho hotové výdavky a časť odmeny v takej miere primeranosti, ktorá je v zákone vyjadrené už do roku 2013. K porušeniu ústavných práv sťažovateľa nemožno dospieť ani s ohľadom na to, že krajský súd sa odchyľil od záverov dvoch rozhodnutí najvyššieho súdu. Krajský súd tento odklon jasne vysvetlil, pričom rešpektoval zmysel a účel exekučného konania. Takýto iný prístup k riešeniu tej istej právnej otázky, ktorá bola riešená vo dvoch rozhodnutiach najvyššieho súdu, nepredstavuje neprijateľný zásah do princípu právnej istoty ako prvku základného práva na súdnu ochranu.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 12. februára 2026

Robert Šorl
predseda senátu